

vanskeligt at faa nippet lidt til hver Herlighed.

Skulde jeg vise ham Ærterne, der stod i Geled som bitte ranke Soldater, Bønderne, der havde krummet deres smaa Livs Triumfbuer op over Jorden, Primulaernes røde Skov, som var stor og mægtig, blot man fandt Punktet at se fra.

Jeg saa' op paa ham. Hans Blik var stort, det tog mit med sig, — mit ikke hans. Ja vist, det var Græs altsammen.

„Her er ensformigt, fladt, men...“
„Men det skal blive anderledes. Tro mig, det skal blive anderledes. Naar nu Oplysning og Fremskridt kommer, da skal ogsaa I fattige Mennesker lære Livet at kende.“

„Ja, men — men — Oplysning mangler her ikke. Her er Sol, megen Sol, — og se, se Skyerne!“

„Skyerne?“
„De skrider, de viger, de skygger, de klarer, de truer, de leger — alt, hvad der hører til i et Liv. Skyerne, de er vore, hele Himlen rundt!“

„Vær kun ikke frygtsom! Tal! Udtal trygt, hvad De har at beklage Dem over, og vi skal skaffe Dem Retfærd. Ja, Skyerne! de hænger tungt over dette Land. Hvad maa I dog mangle, I som gaar her nedtrykte til Jorden!“

„Mangle? Men her mangler kun... Ja, endnu mangler her Roser i Haven og saa maaske Grus i Gangene...“

„Ja, ikke sandt. Som jeg anede. Lykkens Roser mangler her og Sandhedens Grund under Fødderne.“

Jeg svarer ikke mer — ser blot paa Stjerne Stjernesøn, som han staar der med sin brede Favu fuld af gode Gaver til Menneskene, ser paa hans store Armbevægelser, paa Munden, der kan de store Ord, og jeg bliver undselig over, at her ikke er et bedre, især et talrigere Selskab til at paaskønne dem...
Helga Johansen.

Til Oplysning for Bladets Læsere.

(I Anledning af Polit.s Anmeldelse af H. Thaarup „Om Georgismen“.)

Det verdenskendte engelske Dagblad „Daily News“ skriver i Anledning af et Par store Efteraars-Møder i London og Newcastle til Fremme for Jordværdibeskatningen:

„— — — Saadanne Konferencer er af stor opdragende Værd og burde afholdes i alle Egne af Landet. Til Trods for den Opmærksomhed, man nu i lang Tid har skænket Jordspørgsmaalet, forstaar dog Folk i Almindelighed langt fra, hvor stor Uret der tilføjes Industrien derved, at ikke al Jord ligelig bærer sin Del af Skattebyrden — — —“

I Februar d. A. har Bladet paany taget Sagen op i en ledende Artikel, hvoraf ogsaa kun her et Brudstykke:

*) Vi hører, at flere af vore Læsere har læst Mærket under nævnte Anmeldelse som en Forkortelse af „Politiken“. Vi optager ganske vist gerne nu og da en Artikel efter Politiken, saa vel som efter andre Blade, naar vi tror derved at gavne eller glæde vore Læsere, men i Skonssager henter vi dog ikke Tonen fra dette saa lidt som fra andre hjemlige Partisaner.
Red.

— — — Det er Grundværdiskatten vi maa ty hen til, naar vi vil opnaa en baade virkelig og virksom Reform af vort Skattevæsen. Den vil bringe os en dobbelt Fordel: ikke blot vil den aabne Adgangen til nye Kilder, som hidtil uretfærdigt hindredes i at komme Samfundet til Gode; men Reformen vil tillige mægtigt fremhjælpe Løsningen af de store Samfundsspørgsmaal om Bopæl og Jord. Naar de store Værdier, som visse Grundstykker indeholder, ikke længere kunstigt kan holdes tilbage ved kun at beskattes som simpelt Agerland, men derimod maa yde Skat efter deres fulde Handelsværdi, saa vil denne Jord blive tvungen ind i Samfundsarbejdet, vil gøres ydende paa dobbelt Vis, idet Reformen vil fremme dels en Udnyttelse af Jorden til Byggeplads, Havedyrkning o. a. lign., og dels ved Udnyttelsen skabe nye Virkefelten for Befolkningen, paa samme Tid som den skaber nye Indkomster for hele Nationen — — —“

Som man ser, er det højt ansete Blad af den Formening, at Jordværdibeskatningen ikke alene, som Anmelderen mener det, passer for Lande som Ny-Zeeland, men ogsaa for det gamle Europas mest civiliserede Lande.

Dette, og ikke andet, er det netop, hvad der er hævdet i den ovennævnte Bog.

H. Thaarup.

En Indvending.

I en Redaktionsartikel i dette Blad af 18. April tillægges der mig den Udtalelse, at Udhevelsen af det moderlige hos Kvinden, „med Urette kaldes moderne“. Uden Forudsætninger kan heraf udledes, at Moderlighed af mig anses for gammeldags. Misforstaaelsen kan saa meget lettere opstaa, naar det umiddelbart derefter fremhæves, at andre Kvindesagsvenner har taget Afstand fra Husgerningsagen. Jeg har meget langt fra taget Afstand fra Moderpligt og Modergerning, som altid har været, og er og forbliver en Hovedopgave for det største Antal Kvinder i en stor Del af deres Liv. Jeg har kun indvendt imod, at denne Opgave fremstilles som noget nyt for Kvinden, og sættes som eneste Maal for hendes Oplæring og Uddannelse. En kraftig Udvikling af Kvindens intelligente Evner vil komme hende tilgode saavel overfor Modergerningen som overfor enhver anden Opgave, Livet mulig kan stille hende. Den ensidige Opstilling af Moderkaldet som hendes Opdragelses eneste Maal kan let gøre Kvinden uskikket til at imødegå Fordringer af anden Natur.

Jeg har ogsaa anket over, at et Kald af en saa selvfølgelig Natur omgives med et noget sentimentalt Præg.

Redaktionsartiklen tillægger mig endvidere den Ytring, at Kvindendstillingen i 95 bærer hele Skylden for Kvindesagens forandrede Retning. I min Artikel siges kun, at denne forandrede Retning begyndte med den ovennævnte Udstilling.

Ellen Plum.

Dansk Kvindesamfund.

Københavns Kredss afholder sit aarlige Kredsmøde Lørdag 23. Maj Kl. 8, Nørregade 33. Dagsordenen ligger til Eftersyn paa Kontoret i Dagene fra 15. til 22. Maj.

Dansk Kvindesamfunds Regnskab for Aaret 1902.

		Indtægt.		Kr. Ø.		Udgift.		Kr. Ø.	
Jan. 1	Kontant Beholdn. f. 1901: Bil. a			60	68	Betalt Formanden Udlæg til			
	Bil. b. I Aarets Løb modtaget					Rejser og Porto. Bil. 1	10		
	Medlemsbidrag fra:					Sekretæren: Portoudlæg „ 2	12	26	
	Svendborg Kreds, Bil. I	34,25				do. 25 Stk. Program „ 3	2	50	
	Ry — — — II	7,00				do. 50 „ do. „ 4	3	75	
	Ringkøbing — — III	31,50				do. Trykning af Med-			
	Aalborg — — — IV	23,75				lemslisten „ 5	48	50	
	Aarhus — — — V	23,25				Kasserens Udlæg „ 6	5	50	
	København — — VI	106,25				1 Stempel „ 7	3		
						Bidrag til Kvinden og			
	Horsens — — — VII	40,00				Samfundet „ Bil. 8 og 8 a	120		
	Odense — — — VIII	10,50				Fællesbestyrelsens Rejse			
	Rønne — — — IX	9,00				til Delegeretmødet i			
	Sorø — — — X	16,00				Ringkøbing „ Bil. 9	110		
	Odder — — — XI	15,00	317	00		For et Foredrag ved			
						Mødet „ 10	20		
						En Gravkran „ 11	10		
						Til Bjørntrans-Adressen „ 12	25		
Dec. 31	Kontant Beholdning „					Kontant Beholdning „	7	17	
				377	68				377 68

1. Januar 1903: Kontant Beholdning 7 Kr. 17 Øre.

Regnskabet er gennemgaaet og godkendt.

Den 4. Marts 1903.

Anna Hjort og Louise Høgsbro,
f. Raunsoe.

Odense 11. Febr. 1903.

Frida Schmidt,

Lynghy i Marts 1903.

Jutta Bojsen Møller.

Dansk Kvinderaad

indkalder til sin aarlige Generalforsamling Tirsdag den 26. Maj Kl. 7^{1/2}, Store Kongensgade 92¹, Kbhvn. K.

Da Formanden for D. K. R., Frk. *Henni Forchhammer*, desværre paa Grund af Sygdom har set sig nødsaget til at bede sig fritaget for sit Hverv, vil der være at foretage Valg af en ny Formand.

De afgaaende Medlemmer af Forretningsudvalget er Næstformanden, Fru Professorinde *Axelline Lund* og Sekretæren Fru *Charlotte Norrie f. Harbou*.

Mulige Forslag til Lovændringer og Forslag til Valg af Formand, Næstformand og Sekretær bedes i Henhold til Lovens § 11. 2. indsendt skriftlig til Kontoret, St. Kongensgade 92, Kbhvn. K. senest Tirsdag den 12. Maj.

Dagsordenen vil blive udsendt senest den 19. Maj.

Dansk Kvinderaads Adresse er for Fremtiden St. Kongensgade 92¹, København K.
Forretningsudvalget.

Ind- og Udland.

— Af Programmet for N. Zahles Skole ses det, at fra 1ste Juni vil cand. mag. V. Balslev indtræde som det ottende Medlem af Skolens Styrelse, medens Frk. Zahle selv er „ekstraordinært livsarvrigt Medlem“.

— *Sigrun Bajer*: Vaarbrud. (Nordisk Forlag). Det er af mindre Betydning, at Sigrun Bajer første Bog ikke er betydelig. Ved udholdende, taalmodigt Arbejde kan den unge Forfatteres Kræfter vokse. I hvert Fald er den Luft ren, som man aander i de smaa Eventyr, Forf. har udgivet under Fællesnavnet Vaarbrud, og der er frisk Humør og ikke sjældent rigtig kenne Beskrivelser deri. Hvorfor Samlingen kaldes Eventyr for unge Piger forstaar vi ikke. Er Meningen den, at man tør byde unge Piger alt, er Forf. meget for beskedet.

— Af Marthaforeningens Aarsberetning for 1902 fremgaar det, at man i Haandgernings-

afdelingen har beskæftiget omtr. 300 Born — Piger og Dreng; Vuggestuen har været aaben 260 Dage med gennemsnitlig 14,5 Born, ialt 3,870; paa Polyklinikken for Born har der været 6,762 Konsultationer; i Hjemmene er der plejet 119 Patienter i 4,196 Dage; Bespisningsanstalten for syge har gratis bispist 332 Patienter. Vi anbefaler denne Sag til de syges Venner. Ethvert Bidrag kommer umiddelbart Madgryden til Gode, og enhver syg, som af Lægen henvises dertil, faar gratis Bespisning. Bestyrelsen af Marthahjemmet modtager i det hele ikke nogen Art af Løn men tager personlig Del i Arbejdet og formidsker Administrationsudgifterne ved selv at bære en Del af disse.

— Københavns kommunale Arbejdsanvisningskontor er i 1902 blevet søgt af 43,215 Mennesker, dels arbejdssøgende, dels Arbejdsgivere. — Ved den mandlige Afdeling har Tilbudet af ledig Arbejdskraft gennemgaaende været betydelig større end ved den kvdl., hvoraf igen følger, at de fleste af de søgende Kvinder har faaet Plads. I det hele bliver der stadig et ligeligere Forhold mellem Tilbud og Efterspørgsel. Ved de Arbejder, der fortrinnsvis anvises Mænd, skal vi ikke dvæle; de er jo legio. Naar Kvinderne faar Plads f. Eks. ved Gartneri, er det mest som Lukekoner. Haandværk og Industri fremmer de som Arbejdssker i Chokolade- og Sukkervarefabrikker, som Væversker og Syersker. Handel og Samfærdsel nyder godt af dem i Hoteller, Restauranter o. l. som Kokke- og Køkkenpiger, Restaurationsjomfruer, Smørrebrødsjomfruer og Koner til Opvaskning. Af Tyendepladser (¹/₄ og ¹/₂ Dags Piger, Koner til Vask og Rengøring osv. afgjordes ²/₃ af de 5,929 anviste Pladser. Forøvrigt er Efterspørgslen efter kvindeligt Tyende oftest større end Tilbudet. De Arbejdssøgendes Alder (m. og kv.) falder for største Delen mellem 20 og 30 Aar.

— Tidsskrift for Sygepleje Nr. 4 indeholder Dansk Sygeplejersaarsberetning for 1902. Foreningens Virksomhed har særlig været rettet paa at skaffe de Sygeplejersker, der ønskede det, en mere fyldig Uddannelse, end det ellers var dem muligt at faa. „Bureauet for kortere Sygeplejebesøg“ har beskæftiget 2—4 Sygeplejersker ad Gangen, der har gjort 2,085 Sygebesøg for 68 Læger. Ligesom det foregaaende Aar har Dansk Syge-

selv, om Jordens korte Lidelser virkelig var alle de Taarer værd, som de kostede. I rette Øjeblik at finde den rette aandelige Næring er en Lykke, som Malwida delte med Goethe, eller rettere sagt, hos hende, som hos ham og alle den maalbevidste Selvopdragelses Repræsentanter er dette ikke et Lykketræf, men en Belønning. — Den politiske Reaktion skulde snar ramme Malwida mere personligt, idet Teodor Althaus paa Grund af sin Delagtighed i de revolutionære Bevægelser blev dømt til tre Dages Fængsel. Tre skønne Ungdomsaar skulde han altsaa miste, just som han stod i sin aandelige Produktions Blomstring. Malwidas dybe Medfølelse tvang hende nu til, trods alt, at sende ham nogle deltagende Linjer, og hun modtog da ogsaa nogle venlige Ord til Svar. Hun udtalte i denne Sammenhæng en Følelse, i hvilken enkelte Kvinder, der i Ordets fulde Betydning formaar at elske, genfinder sig selv: „Enhver dyb, ren Kærlighed bærer i sig selv en saadan Uskyld, at den ikke drømmer om at kunne miskendes... Brudens Lykkefølelse

fundtes ikke mere i min Kærlighed, men denne havde forandret sig til en Moders, Søsters og Venindes Kærlighed og — medens den elskende Kvinden maa skjule sin Følelse, ejer Moderens, Søsterens og Venindens Ømhed Ret til at give sig til Kende.“ Hun benyttede da ogsaa enhver Lejlighed til at glæde Vennen; saaledes sendte hun ham Juleaften anonymt et Juletræ, forsynet med kærligt udtænkte Gaver.

Hun indsaa, at Tiden var kommet til at befri sig for den Familieautoritet, som forlangte, at hendes Tanker og Samvittighed skulde bøje sig for Anskuelse, som hun personlig ikke kunde anerkende. Endskønt hun altid havde sat Familielivet højt og nærret en dyb Kærlighed til sin egen Familie, saa maatte denne nu vige for, hvad hun ansaa for sin og ethvert Menneskes største Rettighed og største Pligt, nemlig at skaffe sig Frihed for sin Livsopfattelse og et Liv i Overensstemmelse med denne, selv om dette stred imod den datterlige Lydighed. Hun besluttede at søge begge Dele i Amerika, hvor hun havde en Ven fra Revolutionsaaret, men før

hun tog derover, vilde hun udvide sine Kundskaber paa Emilie Wüstenfeldts kvindelige Højskole i Hamborg.

Hendes Moder, som troede, at en Tids Skilsmisse muligt vilde bringe Ligevægt i deres stridbare Samliv, lod Datteren rejse, for, som hun tænkte, snart at vende tilbage. Malwida selv vidste derimod godt, at dette var det første Skridt til et nyt Afsnit i hendes Liv. Hun følte, at hun aldrig mere vilde være i Stand til at nære en erotisk Tilbøjelighed for nogen Mand: at, hvad hun havde givet Teodor Althaus, det var den store Kærlighed, som afgør en Kvindes Liv, naar hun indser, at uden en saadan Kærlighed bliver Ægteskabet en Vanhelligelse. Hun indsaa bevidst sin Ensomhed ved at være udelukket fra en Hustrus og Moders lykkebringende Opgave — og da dette senere blev hende tilbudt af en Mand, som hun nærede Venskab og Agtelse for, afslog hun dette Tilbud uden mindste Tøven. Men hun var bestemt paa at hellige sig det Brug, Livet ellers kunde faa for hendes Kræfter, hvortil det frie, friske Studieliv i Hamborg

tjente. Den unge Højskole var Idealet af en saadan; den var konfessionsløs og valgfri, med Forelæsninger i de forskellige Fag, af hvilke Malwida især fordybede sig i Naturvidenskaberne. Ved Siden af dyrkedes grundige Selvstudier ved vækkende og vejledende Samtaler med Forelæserne. Desuden forefandtes en Børnehave og en Børneskole for Elevernes Uddannelse til en Moders og en Lærerindes Pligter. Malwida blev Medlem af en Fritænkerforening, og dette stillede hende snart overfor Valget at svigte sin Overbevisning eller give Afkald paa store verdslige Fordele — et Valg, som mange Fritænkere afgør med en Frase om „Formernes Uvæsentlighed.“ Men Malwida var intet saadant Salt uden Kraft. Da hun erfarede, at hun kunde faa Pension i et adeligt Frøkenkloster — hvorved hun vilde opnaa mere økonomisk Uafhængighed for Livstid, kun med det ene Vilkaar, at hun erklærede sig for tilhørende den luterske Kirke — meddelte hun sin Indtrædelse i Fritænkernes Forening, hvilket berøvede hende Pensionen for bestandig.